

วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค)

ต้นแบบสุขภาพชนคนอาชีพะ

๑๑ เราอยากสร้างคนต้นแบบ ก็ไม่ต้องเป็นผู้วิเศษ แต่เป็น
คนธรรมดาที่สามารถเป็นคนดีได้ ๑๑

รศ.ดร.จอมพงศ์ มงคลวนิช ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) กล่าวถึงความมุ่งมั่นตั้งใจในการสร้างเยาวชนของชาติในรั้วอาชีวะให้เป็นคนต้นแบบที่มีจิตอาสา โดยไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติพิเศษแต่อย่างใด เพราะคนธรรมดาๆ ทุกคนสามารถเป็นคนดีได้ หากตั้งใจจริงและมีกระบวนการในการหล่อหลอม

จากวิกฤติสู่จิตอาสาบริการชุมชน

มหาอุทกภัยในปี 2554 ส่งผลให้ชุมชนส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ข้าวของเครื่องใช้เสียหาย ขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ขณะนั้นทางวิทยาลัยเองก็เป็นหนึ่งในผู้ประสบภัย แต่คณาจารย์และนักศึกษากลุ่มหนึ่งที่มีจิตอาสาเห็นร่วมกัน ว่านักศึกษาเป็นผู้มีกำลัง มีความสามารถ มีทักษะช่วยเหลือ

สังคมได้ จึงร่วมกันจัดทำโครงการ “อาชีวะจิตอาสาบริการชุมชนสู่สังคม” หรือที่เรียกว่า อาชีวะจิตอาสา “D-Club” ออกพื้นที่ช่วยเหลือและบริการประชาชนในชุมชนเขตธนบุรี โดยแบ่งหน้าที่ตามความสามารถ เช่น นักศึกษาแผนกบัญชีทำในเรื่องหาการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ การโรงแรมทำอาหารไปช่วยเหลือ นักศึกษาช่างไฟฟ้าช่วยตรวจซ่อมไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ แผนกช่างยนต์ไปซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ที่น้ำท่วม

จิตอาสาในครั้งนั้นก่อให้เกิดการเพิ่มจำนวนของอาสาสมัคร การทำงานอย่างเป็นระบบ และความสุขของผู้เกี่ยวข้อง ที่สำคัญจุดประกายให้เกิดการสร้างสุขภาพชนคนอาชีวะ หรืออาชีวะสายพันธุ์ใหม่ในเวลาต่อมา

“ปี 54 สังเกตได้ว่าทุกคนมีจิตสำนึกที่พร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่น เช่นเดียวกับวิสัย

คนไทยส่วนใหญ่ที่พร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ตลอดเวลา แต่ทำอย่างไรให้เขามีความกล้า มีความเป็นผู้นำที่จะออกมาช่วยเหลือผู้อื่น การพัฒนาเยาวชนไทยให้พร้อมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งที่ผมคิดว่า ทำทนายและจำเป็น และผมเชื่อว่าสังคมยังต้องการคนที่มีจิตใจดีและพร้อมที่จะก้าวสู่การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงแบบนี้อีกเป็นจำนวนมาก” รศ.ดร.จอมพงศ์ กล่าว

W (Work-related Competency) สมรรถนะทางวิชาชีพ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการต้องผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มาตรฐานอาชีพ สามารถนำความรู้ความสามารถทักษะอาชีพของตนไปใช้ช่วยเหลือสังคมชุมชนได้

I (Information Technology) ทักษะด้านสารสนเทศ สามารถหาความรู้ พัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา

สภาพชนกอาชีวะ:

บุคลากรสายอาชีวะนับเป็นกำลังสำคัญของประเทศกำลังพัฒนา แต่ไทยกลับประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรสายอาชีพ ในจำนวนหลักหลายแสนคนต่อปี เนื่องจากการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักศึกษาอาชีวะส่วนน้อยที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของนักศึกษาอาชีวะโดยรวม

จากสถานการณ์ดังกล่าวผนวกกับเห็นความสำคัญของจิตอาสา ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามจึงคิดจะเปลี่ยนภาพลักษณ์ของนักศึกษาอาชีวะ สร้างสุภาพชนคนอาชีวะ โดยคัดเลือกและพัฒนานักศึกษาในเรื่องจิตอาสาและปรับบุคลิกภาพ ให้พร้อมที่จะออกไปช่วยเหลือสังคม พัฒนาตนเองเป็นผู้นำอาชีวะหรือผู้นำสังคม โดยสุภาพชนคนอาชีวะจะต้องมี 4 สมรรถนะ ตาม W-I-S-E Medel คือ

S (Social Service and Discipline) เป็นสมรรถนะด้านคุณธรรม วินัย และการบริการ พร้อมที่จะไปช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยากและพร้อมจะบริการทุกภาคส่วน

E (English and Language Skill) ทักษะในการสื่อสารที่ดี พร้อมที่จะใช้ภาษาต่างประเทศและภาษาไทยอย่างคล่องแคล่ว สามารถพัฒนาตนเองเป็นผู้นำได้

กระบวนการในการสร้างสุภาพชนคนอาชีวะ เริ่มจากการคัดเลือกนักศึกษา ปวส. ปี 1 โดยประชาสัมพันธ์เชิญชวน และอาจารย์เป็นแมวมองไปหา เพื่อเป็นแกนนำชักชวนเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทำความดีในสถาบัน ออกบริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ จักรยานยนต์ให้แก่ชุมชนโดยรอบ

“ช่วงแรกอยากทำเพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ให้ และมีประสบการณ์จริงในการทำงาน เมื่อซ่อมได้สำเร็จก็เป็นความภาคภูมิใจ และ

เป็นการพัฒนาให้เขาออกไปทำงานได้จริง แต่สิ่งที่ได้กลับมามากกว่าที่คิด ทั้งการทำงาน เป็นทีม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันระหว่างนักศึกษาต่างแผนก เกิดการ ยอมรับซึ่งกันและกัน เกิดภาวะผู้นำจากการ ต้องตัดสินใจเมื่อเจอสถานการณ์ สิ่งเหล่านี้คือ โลกแห่งความเป็นจริง ในการที่จะฝ่าฟันเป็น ผู้นำของกลุ่ม และเป็นທີ່คาดหวังของสังคม ได้” รศ.ดร.จอมพงศ์ กล่าวถึงผลที่ชวนชื่นใจ

จิตอาสาที่ออกแรงแปลงยังยืน

ยิ่งเมื่อได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ คุณธรรม วิทยาลัยแห่งนี้ก็ปรับเปลี่ยนมุมมองด้วยการคิดโครงการที่จะทำให้การสร้าง คุณธรรมมีความยั่งยืน เกิดความร่วมมือร่วมใจ ระหว่างวิทยาลัย นักศึกษา และชุมชนอย่าง แท้จริง จึงเป็นที่มาให้เกิดเครือข่ายอาสาชิวะ จิตอาสาดี-คลับ (D-Club) ขึ้น ขยายสู่ โรงเรียนมัธยมเครือข่าย 12 โรงเรียน ในระแวกเดียวกัน เพื่อให้สะดวกแก่ การทำงาน ได้แก่ โรงเรียนวัดราชบพิศ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (ทวีวัฒนา) ใน พระราชูปถัมภ์ โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน โรงเรียนวัดพุทธบูชา โรงเรียนวัดอินทาราม โรงเรียนจันทร์ประดิษ ฐารามวิทยาคม โรงเรียนกสิณธรอนุสรณ์ โรงเรียนสวนอนันต์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ และโรงเรียนราชวินิต บางแคปานข้า

โดยทางวิทยาลัยจะมีสัญญาพันธกิจ กับโรงเรียนเครือข่ายทั้ง 12 แห่ง ที่เข้าร่วม โครงการที่สอนน้อง สอบถามความต้องการ ของชุมชน และเจรจากับทางโรงเรียนว่า ต้องการพัฒนาทักษะวิชาชีพด้านใดเพื่อ ช่วยเหลือสังคม จากนั้นอาจารย์และพี่อาสา ชิวะ ร่วมกันพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการสอนน้อง มัธยม และประเมินผลจากการลงชุมชน ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งหลายครั้งไปลงพื้นที่ใน ต่างจังหวัดเพื่อได้สัมผัส มีปฏิสัมพันธ์และ เรียนรู้ชุมชนในอีกด้านหนึ่ง และเมื่อโรงเรียน ได้มีความพร้อมก็ให้จัดตั้งเป็นชมรมความดี หรือ D-Club ขยายผลสู่โรงเรียนอื่นต่อไป

จุดเด่นของกลุ่ม “D-Club” คือ กระบวนการทำงานที่มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน โดยเฉพาะในการลงพื้นที่เพื่อ ทำกิจกรรม มีคณะทำงานของกลุ่ม D-Club ทำหน้าที่ในการกลั่นกรองผู้ที่จะลงพื้นที่ โดยพิจารณาจากพฤติกรรม ความตั้งใจ และความขยันในการทำกิจกรรม ไม่เอาर्ड เอาเปรียบคนอื่น รวมทั้งพิจารณาจำนวน อาสาสมัครให้เหมาะสมกับปริมาณงาน ที่สำคัญ นักศึกษามีความถนัดด้านช่างที่ ต่างกัน จึงต้องพิจารณามอบหมายงานตาม ความถนัดของแต่ละคน

ผลสะท้อนกลับจากการทำงานด้าน จิตอาสาเห็นได้ชัดจากชุมชนพื้นที่ให้ความ ร่วมมือ ทำอาหารมาเลี้ยง คอยอำนวยความสะดวก ชุมชนเกิดความผูกพันกับนักศึกษา

อาชีวะ และนักศึกษาเกิดความรู้สึกที่ดีกับชุมชน รวมถึงได้พัฒนาตนเองจากการลงมือปฏิบัติงานจริง

ปัจจัยความสำเร็จ และอุปสรรค

อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคในการทำคความดีนั้นมีอยู่บ้าง เช่น วิทยาลัยต้องระมัดระวังความปลอดภัยในระหว่างนำนักศึกษาออกทำกิจกรรมในพื้นที่ ความเข้าใจผิดของโรงเรียนในเครือข่ายที่เข้าใจว่าวิทยาลัยต้องการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เด็กนักเรียนไปศึกษาต่อที่วิทยาลัย ทางกลุ่มจึงสอนน้องๆ ในชั้นอื่นๆ ยกเว้น ม.3 และ ม.6

รศ.ดร.จอมพงศ์ กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้การทำโครงการคุณธรรมมีความสำเร็จนั้นมาจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ซึ่งหมายถึง ศูนย์คุณธรรม กระทรวงวัฒนธรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ภาคชุมชนและโรงเรียนเครือข่ายต่างๆ ทำให้นักศึกษามี

ความตื่นตัว จนสามารถสร้างเครือข่ายไปยังโรงเรียนอื่นๆ ที่สุดจึงมีการจัดตั้งศูนย์ D-Club เพื่อการพัฒนาเครือข่ายจิตอาสาตามมา

กล่าวได้ว่า แรงจูงใจสำคัญที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมคุณธรรม มาจากความรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเองและภาคภูมิใจในวิทยาลัย เห็นคุณค่าของตัวเองว่าสามารถทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นได้ รวมทั้งครูอาจารย์ในวิทยาลัยก็เกิดความภาคภูมิใจในตัวของนักศึกษาที่เป็นคนมีจิตอาสา และเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาให้ผู้อื่นได้

สิ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือ วิทยาลัยแห่งนี้มีความมุ่งมั่นอันแรงกล้าในการสร้างคนดีสู่สังคม ยิ่งเมื่อได้แรงบันดาลใจก็ก่อให้เกิดการเรียนรู้ กลายเป็นองค์ความรู้ที่สถานศึกษาอื่นๆ นำไปต่อยอดได้ โดยประยุกต์ให้เข้ากับบริบทพื้นที่และนักศึกษาของตนต่อไป

แผนภาพแสดงกระบวนการดำเนินกิจกรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

